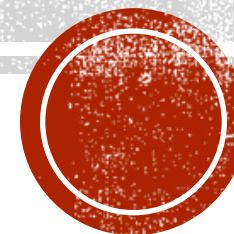

NOWE SPOŁECZEŃSTWO A DOBRO WSPÓLNE

Mariusz Wojewoda

Uniwersytet Śląski w Katowicach

NOWE SPOŁECZEŃSTWO

- Wykorzystanie **nowych technologii** i technik komunikacyjnych
- Powszechny dostęp do **mediów** – obraz **świata traumy** (wojny, kataklizmy, lęki cywilizacyjne) i **rozrywki**
- Nowe obszary **wymiany zasobów**
- **Portale społecznościowe** – współczesna agora
- **Obszary wykluczenia** – medialnego, ekonomicznego, komunikacyjnego, edukacyjnego
- **Inteligentne miasta, przemysł 4,0**

© Spora Illustration/Getty Images

PAŃTWO OPIEKUŃCZE

- 1) **Osoba** elementem mechanizmu społeczno-ekonomicznego
- 2) Wyuczona **niezaradność i niesamodzielność**
- 2) **Biurokracja** i system kontroli
- 3) Brak **autentycznych wspólnot**
- 4) Własność publiczna to **własność niczyja**

LIBERALIZM GOSPODARCZY

- Myślenie o rzeczach i ludziach w **paradygmacie ekonomicznym**
- **Dyskryminacja ze względu na zdolności**
- Ocena człowieka na podstawie jego **zaradności**, a nie **kompetencji społecznych**
- **Konsumizm** – sztuczne kreowanie potrzeb
- Problem **zadłużenia** jednostek i państw

DOBRO WSPÓLNE

- Arystoteles, Tomasz z Akwinu, Jan Paweł II, Benedykt XVI, Franciszek I
- Tradycja antyczna i średniowieczna
- **Klasa średnia** jest zainteresowana korzystaniem i współtworzeniem dobra wspólnego
- **Władza** jest **służbą** na rzecz dobra wspólnego
- **Władca** (rządzący), który nie troszczy się o dobro wspólne traci **uprawnienia** do sprawowania władzy
- **Obywatele** mogą **odmówić** wykonywania jego poleceń

WSPÓŁCZESNE ASPEKTY DOBRA WSPÓLNEGO

- Społeczny
- Ekologiczny
- Etyczny

EKONOMIA SPOŁECZNA

■ Oprócz zysku i korzyści, chodzi o:

1) wspomaganie **inicjatyw samopomocowych**,

2) tworzenie społeczeństwa **obywatelskiego**

3) przeciwdziałanie zjawiskom **wykluczenia społecznego**

DZIELENIE SIĘ

- **użytkowanie zamiast posiadania**
 - **synergia zamiast rywalizacji**
- **dzielenie się** informacją, zasobami (np. dobra cyfrowe)
- tworzenie przestrzeni dobrowolnej wymiany zasobów i informacji (***sharing economy***) – wspólnoty konsumentów i wspólnoty producentów

BENEDYKT XVI – *CARITAS IN VERITATE*

- Bez **solidarności** i **zaufania** społeczeństwo nie może się rozwijać
- **Kultura organizacji** a **kultura nieufności**
- Sfera ekonomiczna **nie jest neutralna etycznie**, ani nie jest antyspołeczna
- **Logika daru** i **bezinteresowności** powinna stanowić istotny element aktywności społecznej

SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

- **Solidarne formy ekonomiczne**
aktywizują społeczność, wyciągają je ze stanu
zubożenia
- **Zmysł społeczny** – zmysł obywatelski,
organizacyjny
- **Postawy bezinteresowne** tworzą się oddolnie
– zaradni pomagają mniej zaradnym

ORGANIZACJA I ETYKA

- Organizacja **przyjazna osobie**
- **Solidarna obecność**, towarzyszenie, szacunek dla innych
- **Solidarność** między „zdolnymi” i „mniej zdolnymi”
- **Umiejętność samoograniczenia konsumpcji** - wypracowanie nowego modelu życia

FRANCISZEK I – *LAUDATO SI*

- „... byśmy przeszli od konsumpcji do poświęcenia, od chciwości do wielkoduszności, od marnotrawstwa do zdolności dzielenia się, do ascezy, która «oznacza uczenie się dawania, a nie po prostu rezygnowania...”

WŁASNOŚĆ PRYWATNA A DOBRO WSPÓLNE

- „Zasada podporządkowania własności prywatnej powszechnemu przeznaczeniu dóbr jest uniwersalnym prawem ich użytkowania, jest *złotą regułą* zachowań społecznych oraz pierwszą zasadą całego porządku społeczno-etycznego” – **władzy publicznej**

**WSPÓLNE
DROGI
Wszystkich
Jako
dobro
wspólne**

- Dziękuję za uwagę

